

Prof. Bronisław Sitek
Katedra Prawa Rzymskiego i Porównawczego
SWPS w Warszawie

Józefów, dn. 7 stycznia 2022 r.

Recenzja pracy doktorskiej mgr. Anety Urbaniak
pt. *Superficies solo cedit* w polskim porządku prawnym, Warszaw 2021, ss. 228,
przygotowanej pod kierunkiem prof. nadzw. dra hab. Dariusza Makilly,
na Wydziale Prawa i Administracji Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w
Warszawie

1. Podstawa prawna

Recenzja rozprawy doktorskiej dr Anety Urbaniak została napisana na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1669) oraz na podstawie decyzji Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawnych Akademii Ekonomiczno-Humanistycznej w Warszawie.

2. Temat rozprawy i metodologia

Przedmiotem rozprawy doktorskiej jest problematyka związana ze stosowaniem w prawie polskim zasady *superficies solo cedit* czyli statusu prawnego nieruchomości na której samoistny posiadacz wznosił budynek lub inne urządzenia. Temat pracy doktorskiej *prima facie* nie sugeruje oryginalności opracowania. Jednak lektura rozprawy pozwala stwierdzić, że jest to opracowanie oryginalne, niezwykle ciekawe i o głębokich walorach naukowych. Dość ciekawie Doktorantka rozpoczyna swoją pracę, a mianowicie od omówienia instytucji *superficies* prawie rzymskim. Nie jest to wprawdzie pogłębiony wykład o tej instytucji w prawie rzymskim, Doktorantka bowiem ogranicza się do wiedzy powszechnie znanej, głównie w podręcznikowej, tym niemniej jedynek ten fragment stanowi niezwykle ciekawy i przydatny wstęp do dalszych rozważań. Niemniej pozostaje pewien niedosyt z powodu niepogłębienia tej instytucji w prawie rzymskim oraz braku literatury obcojęzycznej, zwłaszcza włoskiej.

W ostatniej części wstępu doktorantka określiła cel rozprawy, którym „jest zbadanie aktualności i roli zasady *superficies solo cedit* w polskim porządku prawnym, w oparciu o analizę i konstrukcji, źródeł, istoty oraz skutków prawnych jej funkcjonowania: (s. 18). Przedmiotem pracy jest przedstawienie współczesnego działania tej zasady oraz określenie skutków jej wprowadzenia do polskiego systemu prawa rzeczowego, omówienia wyjątków oraz praktycznego zastosowania poprzez analizę konkretnych kasusów. Doktorantka konsekwentnie ukazała podobieństwa i różnice polskich oraz rzymskich rozwiązań. Hipotezą badawczą, a właściwie podstawowym pytaniem badawczym jest szukanie przyczyny istnienia różnych zapatrywań co do miejsca zasady *superficies solo cedit* w aktualnym polskim porządku prawnym (s.18).

Temat pracy doktorskiej, chociaż jest bardzo ogólny, to jednak został poprawnie zbudowany. Niemniej we wstępie brakuje doprecyzowania tematu pracy, a mianowicie dopowiedzenia, że Doktorantka w swoich rozwiązaniach odnosiła się nie tylko do prawa polskiego i rzymskiego, ale również w niewielkim zakresie do prawa francuskiego i austriackiego. Dobrze byłoby dodać też, dlaczego wybrała te właśnie systemy prawne a nie

inne. Niewątpliwie mankamentem pracy już brak określenia metodologii. Lektura pracy doktorskiej pozwala stwierdzić, że Doktorantka posłużyła się metodą teoretycznoprawną, prawnodogmatyczną, przeprowadziła też analizę orzecznictwa, a w końcu istotne znaczenie miała metoda prawnohistoryczna i komparatystyczna. Niewątpliwie wartość pracy podnosi metoda wyjaśniania różnych kwestii poprzez doprecyzowywanie pojęć nawet powszechnie znanych, np. na s. 25 podjęła się próby doprecyzowania legalnej definicji rzeczy ruchomych. Ponadto na s. 26 dokonała wskazania czynności prawnych typowych dla rzeczy ruchomych i nieruchomości.

3. Struktura pracy

Praca doktorska składa się z pięciu rozdziałów, wykazu skrótów, wstępu, podsumowania oraz wykazu literatury i orzecznictwa. Już na pierwszy rzut oka analiza spisu treści uwidacznia nieproporcjonalne rozłożenie materiału. Rozdział drugi i piąty znacząco odbiega liczą stron od pozostałych rozdziałów. Taki rozkład materiału może być usprawiedliwiony doбором zagadnień, które Doktorantka zamierzała analizować. Wartością dodaną pracy doktorskiej jest to, że w każdym rozdziale Doktorantka umieściła wprowadzenie do problemu omawianego w danym rozdziale.

Pierwsze moja sugestia dotyczy wstępu do pracy doktorskiej, to stwierdzenie, że praca zawiera on niezwykle ciekawy materiał porównawczy i prawnohistoryczny. Moim zdaniem dobrze byłoby, aby Doktorantka sporządziła klasyczny wstęp do pracy doktorskiej, w którym określiłaby przedmiot badawczy, cele pracy, hipotezę badawczą, metodologię oraz uzasadniłaby strukturę pracy. Następnie powinna zrobić rozdział dotyczący wyłącznie prawa rzymskiego i rozwinąć lub pogłębić wiedzę w tym zakresie.

Pierwszy rozdział (s. 20-43) Został dedykowanym podstawowym pojęciom i zagadnieniem prawa rzeczowego, które związane są z zasadą *superficies solo cedit*. Informacje zawarte w tym rozdziale mają głównie charakter podręcznikowy. Według Doktorantki rozdział ten ma charakter wprowadzający do dalszych zagadnień omawianych w doktoracie.

W rozdziale drugim (44-108) Doktorantka omawia stan prawny zasady *superficies solo cedit* w prawie polskim. Przeprowadziła analizę prawnodogmatyczną artykułu 47 kc w powiązaniu z art. 191 kc. W szczególności wyjaśniła znaczenie podstawowych pojęć, takich jak: pojęcie rzeczy składowej (s. 52-72), budynek i inne urządzenia (s. 73-98) oraz w prawa związane z własnością nieruchomości jako jej części składowej (99-107).

Stosunkowo krótki rozdział trzeci (s. 108-127) dotyczy skutków prawnych funkcjonowania zasady *superficies solo cedit*. Doktorantka w tym rozdziale omówiła takie zagadnienia jak: charakter prawny zasady przyczynek podział zabudowanej nieruchomości, bezwzględnie obowiązujący charakter *superficies solo cedit* a wolę testatora, niemożność zasiedzenia części składowych oraz część składowa jako przedmiot stosunków zobowiązaniowych.

W rozdziale czwartym (s. 128-148) Doktorantka omówiła kwestię budowy wznoszonej na cudzym gruncie w kontekście roszczenia o wykup gruntu (art. 231 kc). Autorka w rozdziale tym omówiła zagadnienia, które dotychczas były omawiane odrębnie w różnych opracowaniach cywilistycznych. Doktorantka wyjaśniła znaczenie pojęcia wzniesienia budynku lub innego urządzenia, odpowiedniego wynagrodzenia, samoistnego posiadania,

dobrej wiary jako przesłanki roszczenia posiadacza o wykup gruntu, oraz przedawnienie roszczeń wynikających z art. 231 kc.

W ostatnim rozdziale piątym (s. 150-206) Doktorantka omówiła przepisy szczególne (*lex specialis*) wyłączające stosowanie zasady *superficies solo cedit*. W tym rozwiązaniem omówione zostały takie przypadki jak: urządzenia wchodzące w skład przedsiębiorstwa, budynki i inne urządzenia znajdujące się na gruncie oddanym w użytkowanie wieczyste, lokale stanowiący przedmiot odrębnej własności.

Na końcu merytorycznej części pracy znajduje się podsumowanie. Brakuje jednak klasycznego zakończenia, czyli wniosków końcowych. Z tego powodu też czytelnik może mieć podejrzenie, że praca nie zawiera nowych i oryginalnych rozwiązań. Tymczasem oryginalność tej pracy zasadza się na dość wnikliwej analizie przepisów prawa, orzecznictwa, a przede wszystkim analizie konkretnych przypadków.

Powyższej przeprowadzona analiza struktury pracy pozwala na pozytywną jej ocenę. Doktorantka posłużyła się poprawną metodologią i dość logiczną strukturę układu pracy doktorskiej. Doktorantce zasadniczo udało się uniknąć zbędnych powtórzeń, co jednak w kilku przypadkach się zdarzyło. Niezwykle cennym elementem rozprawy doktorskiej jest wskazywanie w przypisach odniesień do fragmentów, gdzie dany problem, pojęcie czy instytucja jest jeszcze szerzej omawiany (np. przyp. 405, s. 176 czy przyp. 426, s. 187).

4. Ocena rozprawy

Doktorantka od samego początku poprawnie zbudowała problem badawczy jakim jest zakres obowiązywania w polskim prawie cywilnym zasady *superficies solo cedit*. Już na początku oceny merytorycznej pracy doktorskiej należy stwierdzić, że Doktorantka wykazała się znaczną umiejętnością dogłębnej analizy przepisów prawa z różnych gałęzi prawa (np. s. 30/31). Dokonuje analizy instytucji i pojęć prawnych nie tylko w kontekście rozwiązań cywilistycznych, ale również z zakresu prawa rodzinnego (s. 32; s. 111), prawa budowlanego (s. 74), prawa podatkowego (as. 85) oraz prawa lokalowego.

Doktorantka posługuje się fachowym językiem prawniczym, posiada szeroki wachlarz pojęć prawnych, zna dobrze system prawa cywilnego. Niejednokrotnie Doktorantka wyraża swoje krytyczne stanowisko wobec poglądów doktryny czy orzecznictwa (s. 180 akp. 3).

Z punktu widzenia tematu pracy ważnym jest rozdział piąty, w którym doktorantka omówiła przypadki będące wyjątkami (*lex specialis*) od stosowania zasady *superficies solo cedit*. Wyjątki te to urządzenie wchodzące w skład przedsiębiorstwa (s. 155 n.), budynki i inne urządzenia znajdujące się na gruncie oddanym w użytkowanie wieczyste tym (s.161), lokal stanowiący przedmiot odrębnej własności. (s. 175 n.). Również w innych przypadkach doktorantka dostrzega istniejące wyjątki od przyjętych zasad w prawie rzeczowym, np. s. 82 akp. 1 i 2.

Jak na początku mojej recenzji wskazałem wiedza z zakresu prawa rzymskiego jest raczej podstawowa, czyli inaczej mówiąc podręcznikowa (s. 12-13). Tym niemniej Doktorantka przynajmniej w kilku przypadkach przeprowadza pogłębioną analizę źródeł prawa rzymskiego i procesu rozwoju rzymskiej koncepcji *superficies solo cedit* (s. 8).

Doktorantka w pracy stosuje często metodę polegającą na wyjaśnianiu poszczególnych pojęć lub zwrotów. Jest to niezwykle ciekawa metoda i przydatna do wyjaśnienia zakresu znaczeniowego oraz obszaru stosowania zasady *superficies solo cedit*. I tak, na s. 23 dogłębnie

omawia znaczenie terminu „rzecz” w kontekście pojęcia „część składowa rzeczy”. Innym przykładem może być analiza granic przestrzennych nieruchomości, w ramach których właściciel może realizować swoje uprawnienia właścicielskie (s. 34 n.). Na s. 55 Doktorantka przeprowadza analizę nabycia własności rzeczy ruchomej i przyłączonej do nieruchomości. Wskazuje, że w tym przypadku niezbędne jest wystąpienie związku fizycznego i funkcjonalnego rzeczy głównej z jej częściami składowymi.

Marginalnie, ale dość istotnie Doktorantka odwołuje się do rozwiązań zawartych w kodeksie cywilnym austriackim (s. 25; 129; 130) i francuskim (s. 129; 130). Dość często powołuje się za to na rozwiązania mające swoje źródło w prawie rzymskim (s. 97; 152).

Doktorantka zna poglądy doktryny i często się na nie powołuje, np. na s. 31 powołuje się na pogląd Heleny Ciepłej w zakresie podziału nieruchomości na fizyczne, prawne i wieczystoksięgowe. Również w innych miejscach Doktorantka powołuje się na poglądy innych i podejmuje krytyczną dyskusję oraz buduje własne twierdzenia (s. 34; 35; 61; 66; 191). Doktorantka zauważa również nowe trendy w doktrynie cywilistycznej. Uwidacznia się to przy okazji rozważenia problemu istotności fundamentów dla uznania ich jako istotnego elementu składowego nieruchomości (s. 79).

Trudno jest zgodzić się stwierdzeniem Doktorantki, które znajduje się na s. 32 akp. 1, a mianowicie twierdzi, że nie jest możliwe w jakiejkolwiek drodze uczynienie z nieruchomości części składowej innej nieruchomości przez połączenie obu nieruchomości. Tymczasem już w prawie rzymskim znane było zjawisko przymuliska (*alluvio*) i oderwiska (*avulsio*). Po odrywaniu fragmentu ziemi przez prąd rzeki i przeniesieniu jej w górę rzeki oraz po trwałym jego zrośnięciu się z nowym gruntem, prawo własności tego fragmentu przechodzi na właściciela gruntu, do którego ten fragment został siłami natury przyłączony (J. Zabłocki, rec. R. Świrgoń-Skok, *Nieruchomości i zasady akcesji według prawa rzymskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2007 [w:] *Zeszyty Prawnicze* 8/1(2008), s. 399).

Kolejną wartość dodaną pracy doktorskiej stanowi dość częste odwoływanie do orzecznictwa, czerpiąc stamtąd kazusy, które następnie Doktorantka gruntownie analizuje. Na s. 38 Doktorantka przeprowadziła analizę wyroku SN z 9 stycznia 2015 r. (VCSK 200/14) pod kątem własności kopalin. ciekawa jest również analiza uchwały SN z dnia 7 kwietnia 2006 roku (III CZP 24.06) Dotyczącą pojęcia nieruchomości w znaczeniu materialnoprawnym (prawnorzeczowym) i formalnym (wieczystoksięgowym) (s. 41). Można wskazać również na inne liczne przypadki powoływania się Doktorantki na orzecznictwo w celu wyjaśnienia pojęć lub kwestii wątpliwych (s. 61). Przy okazji analizy orzecznictwa Doktorantka prowadzi dobrze rozbudowaną analizę przypadków będących przedmiotem rozstrzygnięć sądów (s. 88; 120; 136). Doktorantka wykazuje się dobrą znajomością linii orzeczniczej w poszczególnych kwestiach, a niekiedy jej negacją (s. 167, akp. 1).

Co do niektórych stwierdzeń doktorantki można mieć pewne wątpliwości. I tak na stronie 96 *in pr.* Doktorantka twierdzi, że drzewo staje się częścią składową gruntu po jego zasadzeniu. Sam fakt zasadzenia drzewa nie powoduje, że jest ono z gruntem nastawę związane. Musi nastąpić proces jego zakorzenienia, a to może trwać przynajmniej kilka tygodni, w zależności od pory roku. W kilku przypadkach zbyt słabo został rozwinięty analizowany przez Doktorantkę problem. Na s. 140 w akp. 1 moim zdaniem zbyt słabo Doktorantka uzasadniła wyrok wydany na podstawie art. 231 kc uwzględniający powództwo o wykup z pominięciem kwestii wynagrodzenia. Podobnie na s. 145 w akp. 2 od końca, Doktoranta moim zdaniem zbyt

powierzchnie odniosła się do kwestii wzniesienia budynku na cudzym gruncie, do budowy którego przyczyni się również właściciel gruntu. Uważam, że ten wątek powinien być dużo szerzej rozwinięty i omówiony przez Doktorantkę.

Doktorantka dość często stosuje podsumowania poszczególnych punktów lub rozdziałów. Taki zabieg metodologicznych zasługuje na pochwałę. Szkoda tylko, że nic nie czyni tego po każdym rozdziale.

Niewątpliwie dysfunkcją pracy jest brak wniosków końcowych. Zawarte na końcu podsumowanie jest oryginalnym ujęciem całej problematyki, ale to nie zastępuje wniosków końcowych, które są bardzo ważne dla każdej pracy, zwłaszcza pracy doktorskiej.

Praca jest dobrze udokumentowana o czym świadczą liczne i dobrze rozbudowane przypisy.

5. Literatura, źródła i orzecznictwo

Doktorantka w stopniu dostatecznym wykorzystała literaturę polską w zakresie prawa rzymskiego. Oczywiście można znaleźć jeszcze inne pozycje literatury, które mogłyby zostać wykorzystane w pracy, a co może stać się w przypadku podjęcia przez Doktorantkę próby wydania niniejszego doktoratu w formie książkowej. Przykładem takiego opracowania może być artykuł autorstwa K. Heliniak, *Zasada superficies solo cedit w prawie rzymskim i w przepisach polskiego kodeksu cywilnego*. *Czasopismo Prawno-Historyczne* 51(1999): 1-2 oraz A. Skalec, *Rzymska zasada superficies solo cedit, własność poszczególnych piętér we wschodnich prowincjach imperium i jej wpływ na prawo rzymskie*. *Zeszyty Naukowe Instytutu Administracji Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Gubernaculum et Administratio, Historia, Prawo, Administracja* 1 (2018): 91-108.

Z romanistycznej literatury zagranicznej należałoby jeszcze uwzględnić między nimi takiej publikacji jak: R. Quadrato, *Tignum iunctum ne solvito: (dalle XII tavole a giustiniano)*. Bari-Roma 1967 czy H. Hinker, *Tignum iunctum*. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte: Romanistische Abteilung* 108.1 (1991): 94-122 oraz J.P. Meincke, *Superficies solo cedit*. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte: Romanistische Abteilung* 88.1(1971): 136-183. Z zakresu prawa pozywnego można byłoby skorzystać jeszcze z publikacji R. Strzelczyk, A. Turlej, *Własność lokali." Komentarz*, Warszawa 2015 oraz M. Wojewoda, *O własności budynków i urządzeń wzniesionych na użytkowanym wieczście gruncie*. *Studia Prawno-Ekonomiczne* 86 (2012): 173-203.

W pracy brakuje również literatury dotyczącej systemów prawnych poruszanych wprawdzie marginalnie, ale niezwykle istotnych dla pracy, a mianowicie prawa austriackiego i francuskiego. Niewątpliwie odwołanie się do takiej literatury przyczyniłoby się znacząco do podniesienia poziomu niniejszej pracy. Mogę stwierdzić, że ilościowo zgromadzona w wyniku przeprowadzonej przez Doktorantkę kwerendy literatura jest w miarę na dobrym poziomie. W sumie jest to 147 pozycji bibliograficznych. W wykazie literatury Doktorantka zawarła wszystkie podstawowe i istotne opracowania dotyczące tematu pracy. Tym niemniej przypadku planowania wydania doktoratu formie monografii niezbędne jest przeprowadzenie bardziej pogłębionej kwerendy literatury.

Doktorantka przeprowadziła również pogłębioną kwerendę orzecznictwa. Liczba zgromadzonych orzeczeń i w dużej mierze w pracy omówionych jest znaczna i wynosi 235

wyrok. Lektura pracy doktorskiej pozwala stwierdzić, że Doktorantka zapoznała się z tymi orzeczeniami i poradziła sobie znacznie lepiej niż z literaturą.

6. Uwagi

Doktorantka nie zrobiła oddzielnego wykazu źródeł prawa, w tym prawa rzymskiego. Przydałoby się też sporządzenie wykazu źródeł prawa pozytywnego z podziałem na prawo polskie oraz prawo obce. Tego zabiegu metodologicznego nie zastąpi dość dobrze zrobiony wykaz skrótów w pracy.

Uważam, że należałoby sporządzić wstęp zgodnie z przyjętymi zasadami, a część dotyczącą prawa rzymskiego wydzielić jako odrębny rozdział pierwszy. W ten sposób praca miałaby sześć rozdziałów, a prawo rzymskie nie byłoby tak skrótowo potraktowane.

W pracy znajdują się dość liczne literówki lub niewłaściwie zapisane terminy na przykład „tafo” zamiast „trafo” (s. 155 akp. 5). Przykładem może być pierwsze zdanie na stronie 57, gdzie pojawił się wyraz „przeję”, który nie wiadomo co miałby w tym przypadku oznaczać.

Doktorantka nierzadko stosuje podwójną, a nawet potrójną przerwę pomiędzy wyrazami, np. na s. 97 akp. 3; s. 117 akp. 2. Ta sama uwaga dotyczy przepisów, na przykład na s. 81 występuje przerwa między przyp. 170 a przyp. 171; na s. 97 jest przerwa między przyp. 200 a 201.

Na stronie 108 znajduje się tekst kończący rozdział drugi i jednocześnie na tej samej stronie mamy początek rozdziału trzeciego. Autorka być może wskutek pośpiechu nie tylko konała poprawnego złamania tej strony.

Doktorantka nie ustrzegła się pewnych powtórzeń, np. na s. 29 w akp. 2 zawarła treści wcześniej już omawiane. Podobnie jest na s. 46 akp. 1 czy na s. 94 akp. 1, który zawiera powtórzenie ze s. 78. Kolejne powtórzenia to s. s. 133; 199 *in fi*. Te i inne błędy zwłaszcza literówki niewątpliwie są wynikiem braku przeczytania przynajmniej jeszcze jeden raz całej pracy i poprawienia istniejących niedoróbek.

Doktorantka czasami podaje artykuł nie precyzując jednak z jakiego aktu prawnego on pochodzi. Przykładem może być kazus ze strony 67 akapit 2, w którym występują dwukrotne przytoczenie art. 51 §1 oraz art. 51 §2 i 3. Można domyślać się, że chodzi o kodeks cywilny, Jednak Doktorantka winna tę kwestię wyrazić i konsekwentnie doprecyzowywać.

Doktorantka niekiedy dokonuje antropomorfizacji przepisów prawa. Na s. 161 l. 3 pisze: „Art. 48 k.c. powtarza...”. W języku polskim należałoby raczej powiedzieć „W art. 48 k.c. zostało powtórzone...”. Podobnie jest na s. 163 i s. 177 z. 1. W niektórych przypadkach doktorantka tworzy bardzo długie zdania wielokrotnie złożone, to powoduje ich niezrozumienie np. na s. 179 ostanie zdanie.

W końcu podsumowanie na s. 206 jest wraz z końcówką rozdziału piątego. Winno zatem rozpoczynać się od nowej strony. Dodatkowo, niektóre jednostki redakcyjne rozpoczynają się od nowej strony. Co do zasady od nowej strony rozpoczynają się tylko rozdziały oraz wszelkiego rodzaju wykazy lub spisy.

Wnioski końcowe

Lektura pracy doktorskiej autorstwa mgr. Anety Urbaniak pozwala na pozytywną jej ocenę. Jest to typowa praca z zakresu prawa rzeczowego. Układ pracy jest logiczny i nie budzi moich zastrzeżeń. Doktorantka poprawnie zbudowała problem badawczy, cele badawcze,

hipotezę badawczą. Właściwie zostały dobrane i wykorzystane metody badawcze. Doktorantka przeprowadził pogłębioną kwerendę literatury przedmiotu, źródeł prawa oraz orzecznictwa. Doktorantka przeprowadził dogłębną analizę zmierzającą do określenia miejsca zasady *superficies solo cedit* w systemie prawa polskiego oraz poprawnie dookreśliła wyjątki od tej zasady. Wskazane przeze mnie pewne ułomności czy występujące w pracy braki w żadnej mierze nie obniżają pozytywnej oceny całej rozprawy doktorskiej.

Stwierdzam, że przedłożona mi do recenzji rozprawa doktorska Pani mgr. Anety Urbaniak, pomimo pewnych uchybień formalnych i merytorycznych, stanowi oryginalne rozwiązanie problemu badawczego i wskazuje na ogólną wiedzę Doktorantki w dziedzinie prawa cywilnego, zwłaszcza prawa rzeczowego. Lektura recenzowanej pracy doktorskiej potwierdza umiejętności Doktorantki do samodzielnego prowadzenia pracy badawczej. Tym samym Kandydatka spełnia wszystkie wymagania stawiane przez ustawodawcę w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 478). Wnoszę o dopuszczenie Pani mgr. Anety Urbaniak do dalszych etapów postępowania doktorskiego.

Zocirbow f.k.